

ਜੀ ਸੀ ਗਰਗ ਅਤੇ ਐਮ ਐਲ ਕੌਲ ਜੇ.

ਦੇਵ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

95 ਦਾ CWP 100841

22 ਮਾਰਚ 1996

ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994- ਐੱਸ. 20(1) (ਏ), 20(3) ਅਤੇ 102(1)-ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੌਹਿਤਾ, 1860—ਐੱਸ. 302— ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ —ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਸਰਪੰਚ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ-ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ-ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 27 ਮਾਰਚ, 1995 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 29 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿਓਨਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਸੀ। ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੋ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਇਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਜ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਪੰਚ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਪੰਚ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(ਪਰਾ ੬)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਡਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੭)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਨਰੇਸ਼ ਪਰਭਾਕਰ, ਸੀ .

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੇ.ਸੀ.ਨਾਗਪਾਲ।

ਏ.ਜੀ. ਮਸੀਹ, ਏ.ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ ਐਲ ਕੌਲ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਬਲਾਕ, ਖਰੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ P-6 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- 29 ਮਈ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹੁਕਮ, 1995 ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 20(1)(a) ਅਤੇ 20(3) ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਵਧੀਕ ਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 'ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਤੌਰ ਸਰਪੰਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂਇਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਭਾਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਾਉਂਸਲ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਵਾਈ. ਕਮਾਂਡਰ ਸੋਨੀਪਤ (1)। ਅਸੀਂ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 102(1) (ਨਵੀਂ) ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 102 (1-ਏ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 102(1) (ਪੁਰਾਣੀ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ ਲਗਾ ਕੇ ਧਾਰਾ 102(1) (ਨਵਾਂ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਂਚ, ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਨੈਤਿਕ ਪਤਨ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪੰਚ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।

(4) ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 102(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"20. ਪੰਚ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣਾ:

(1) xxx xxx xxx
 xxxx xxx

(2) xxx xxx xxxK
 xxxx xxx

(3) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੇਸ ਤਫ਼ਤੀਸ਼, ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1980 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 209।

ਆਪਣੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(4) ਤੋਂ (6) xxx xxx xxx
 xxx xxx।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪੰਚ ਜਾਂ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਰਪੰਚ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕੇਸ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਓਐਲ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਫ਼ੌਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਸਦੇ

ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 27 ਮਾਰਚ, 1995 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 29 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਵੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਪੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ* ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂਇਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਪੰਚ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਪੰਚ (ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਡਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੱਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਜੀ.ਐਸ. ਸਿੰਘਵੀ, ਐਚ.ਐਸ. ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਸੁਧਾਲਕਰ, ਜੇ.ਜੇ.

ਅਨਿਲ ਸਬਰਵਾਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

96 ਦਾ CWP 5851

• 21 ਮਾਰਚ, 1997

'ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। 1950 - ਕਲਾ. 22 ਜੀ—ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ— ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਅਥਿਤਿਆਰੀ ਕੋਟੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ — ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ।

ਜਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਜਨਤਾ ਦੇ 1 ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਥਿਤਿਆਰੀ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ' ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਲਾਮੀ ਜਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ/ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 34)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਆਰਟੀਕਲ 226— ਹਰਿਆਣਾ ਅਰਬਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ - ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1977—ਐਸ.ਐਸ. 15(3) ਅਤੇ 30(1)—ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਥਿਤਿਆਰੀ ਕੋਟਾ- CfM। ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਨ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ - HUDA ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਸੀਮਤ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਸ਼ਲ ਲਈ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ